

Dokąd trafia izraelska broń?

10 lutego 2020

W ciągu ostatnich kilku lat aktywiści z różnych miejsc politycznego spektrum, działali ręką w rękę, starając się być krok za izraelskim przemysłem zbrojeniowym, eksportującym broń i technologie militarne na cały świat. Dążyli do upublicznienia wiedzy o morderczych konsekwencjach tego procederu.

Na początku 2017 roku przedstawicielka izraelskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych przybyła na uniwersytecie w Tel Awiwie, zaproszona do rozmowy ze studentami i studentkami prawa na temat przepisów regulujących eksport produktów wojskowych Izraela. Pięć minut po tym, gdy zakończyła prezentację, jeden ze studentów zapytał ją o eksport broni do krajów takich jak Sudan Południowy, Sri Lanka, Mjanma i Rwanda, które rutynowo łamią prawa człowieka. Inni studenci szybko poszli w ślady kolegi.

Kobieta wyglądała na zakłopotaną i zamiast udzielać odpowiedzi, których nie знаła, zaczęła powoływać się na pracę organizacji obywatelskich, które w ciągu ostatniej dekady zmusiły Izrael do wzięcia pod uwagę praw człowieka podczas podejmowania decyzji dotyczących eksportu broni. Mówiła między innymi o pracy obrońcy praw człowieka Eitaya Macka, liderki partii Meretz Tamar Zandberg oraz Hamuszim – grupy, która dąży do ujawnienia skali ofiar izraelskiego przemysłu wojskowego i handlu bronią. Przyznała, że krytyka izraelskich przepisów dotyczących eksportu broni (lub czasem też i ich braku) narasta, a by to zobrazować, przedstawiła zrzut ekranu ze strony Hamuszim. Koniec końców stwierdziła, że szeroka presja obywatelska była na tyle skuteczna, że powstrzymała cały eksport broni Izraela do Sudanu Południowego.

Ignorując aspekty jej odpowiedzi dotyczące czystych danych i faktów – do dziś nie znamy przecież treści ograniczeń

eksportowych, które Izrael nałożył na Sudan Południowy – ta scenka na uniwersyteckim wydziale prawa wyjaśniła jedno: przemysł zbrojeniowy Izraela stał się tematem debaty publicznej. Urzędnicy państwowi i politycy, po raz pierwszy od dłuższego czasu, są zobowiązani do udzielania odpowiedzi.

Deбата publiczna dotycząca eksportu broni przez Izrael ma mniej niż dziesięć lat. W 2013 roku Eitay Mack złożył apelację do Sądu Najwyższego wzywającą do publicznego wydania danych osób indywidualnych i firm zarejestrowanych w Defense Export Control Agency, a także licencji udzielonych im przez Ministerstwo Obrony na eksport broni. Według danych przedstawionych sądowi pod koniec 2012 roku rejestr eksportu wojskowego obejmował 6 784 osób i firm, którym wspólnie wydano 19 000 pozwoleń na dopuszczenie broni do obrotu rynkowego i 8716 pozwoleń na jej eksport. Według danych przedstawionych sądowi przez Ministerstwo Obrony do końca 2013 roku wydano 400 000 pozwoleń na obrót rynkowy i eksport towarów militarnych.

Nazwiska tych osób i firm oraz zakres ich pracy pozostały niedostępne dla oczu i uszu opinii publicznej; Izrael ujawnił jedynie nazwy pięciu krajów, którym wydał licencje. Według szacunków Hamuszim, w ciągu ostatnich dziesięcioleci Izrael sprzedawał broń do ponad 130 krajów. W tym samym roku izraelski filmowiec Yotam Feldman zadebiutował dokumentem „The Lab”, w którym przedstawił prostą tezę: izraelski przemysł zbrojeniowy odnosi tak wielki sukces i tak szybko się rozwija, właśnie dlatego, że może rozwijać, testować i sprzedawać broń jako „sprawdzoną w boju” – używając jej przeciwko Palestyńczykom na terytoriach okupowanych.



W filmie pokazano kraj, który sprzedaje i rozwija coraz więcej rodzajów broni oraz technologii militarnych na potrzeby okupacji, a jednocześnie eksportującego je bez żadnych ograniczeń do nieznannej liczby państw i regionów świata. Mack i inni społecznicy nadal przyglądali się historii sprzedaży

broni przez Izrael, domagając się odpowiedzi na temat eksportu broni do Rwandy w okresie poprzedzającym ludobójstwo z 1994 roku, do sprawców czystek etnicznych na Bałkanach czy do różnych dyktatur wojskowych w Ameryce Łacińskiej. Stało się jasne, że taki model działania przemysłu zbrojeniowego Izraela nie należy do przeszłości. W 2014 roku American Friends Service Committee założył organizację Hamushim w celu zbadania i udostępnienia informacji na temat eksportu broni przez Izrael. Pierwszą publiczną akcją grupy była mała milcząca demonstracja przed budynkiem, w którym miał miejsce ISDEF, największe targi broni w Izraelu. Demonstracja, choć niewielka, spowodowało, że delegacja z Sudanu Południowego odwołała swój udział.

W tym samym roku, po zabiciu przez policję Michaela Browna w Ferguson, działacze palestyńscy z Missouri zaczęli tworzyć siatkę powiązań pomiędzy represjami w USA i Palestynie. Okazało się, że policjanci w Stanach Zjednoczonych używali tego samego rodzaju gazu łzawiącego, aby stłumić demonstracje antypolicyjne, jakiego używa się przy strzelaniu do protestujących na Zachodnim Brzegu. Co więcej, wkrótce odkryto, że Izrael prowadził także „szkolenie antyterrorystyczne” dla departamentów policji w całych Stanach Zjednoczonych, ujawniając, że Izrael aktywnie eksportuje taktyki represyjne, razem z bronią, na cały świat.

W 2015 roku Eli Yosef, izraelski prawicowy działacz religijny, dowiedział się, że broń używana przez rząd Erytrei przeciwko obywatelom – z których wielu trafia do Izraela jako osoby ubiegające się o azyl – została wyprodukowana w Izraelu. Josef postanowił działać i zainicjował strajk głodowy, aby zaprotestować przeciwko eksportowi towarów militarnych do autorytarnej Erytrei, co nagle stworzyło przestrzeń do dyskusji o tym procederze wśród izraelskiej prawicy religijnej.

Aktywizm i praca na polu prawnym, prowadzona przez tych wszystkich ludzi, sprawiła, że media zaczęły wykazywać większe

zainteresowanie tematem. Prawicowi i lewicowi aktywiści połączyli się w tej sprawie, sprawiając, że wykraczała ona poza proste podziały polityczne. Rabini podpisali listy przeciwko eksportowi broni do krajów, które łamią prawa człowieka, podczas gdy Tamara Zandberg z Meretz, a nawet skrajnie prawicowy Yehuda Glick (Likud) rozpoczęli pracę, nad tym, by wprowadzić poprawkę do wojkowego prawa eksportowego, aby dzięki temu spróbować ograniczyć sprzedaż do krajów, które rutynowo naruszały te prawa .

Latem 2017 roku podczas corocznych targów zbrojeniowych ISDEF, Hamushim zorganizował alternatywną konferencję zatytułowaną „In-Security”. Ponad 150 Izraelczyków zebrało się, by dowiedzieć się o użyciu izraelskiej broni przeciwko Palestyńczykom na okupowanych terytoriach oraz zrozumieć, w jaki sposób jej eksport wpłynął na ludzi w Serbii, fawele w brazylijskim Rio, a także protestujących na kampusach uniwersyteckich w Południowej Afryce.

W 2018 roku, gdy prezydent Filipin Rodrigo Duterte odwiedził Izrael (wcześniej poinstruował swoją armię, aby kupowała tylko broń z Izraela), w kontrdemonstracji wobec tej wizyty wzięli udział nie tylko aktywiści z Hamushim i prawnik Eitay Mack, ale także działacze z izraelskiego oddziału Amnesty International. Od tego czasu kwestia eksportu broni izraelskiej stała się jedną z ich głównych kampanii globalnych. Do czasu wyborów z 2019 roku stało się jasne, że eksportu broni nie można już dłużej ignorować. Aktywiści z prawej i lewej strony politycznej barykady zakłócali spotkania wyborcze organizowane przez ich własne partie i spotykali się z dziesiątkami połówek i posłanek Knesetu. Po presji Niebiesko-Biali, partia Benny'ego Gantza, dołączyła do Partii Pracy i Merezu, zajmując publiczne stanowisko przeciwko eksportowi broni do krajów, które za ich pomocą mordują ludzi.

Nie jest małym wyczynem, że taka kampania w tak silnie zmilitaryzowanym kraju już przyniosła owoce i ma szansę na dalsze sukcesy. Sedno sprawy jednak się nie zmieniło. Izrael

kontynuuje eksport broni na całym świecie, jednocześnie osiągając zysk kosztem Palestyńczyków i społeczności pozbawionych praw obywatelskich.

Autorstwo: Sahar Vardi

Tłumaczenie: Wojciech Łobodziński

Źródło oryginalne: 972mag.com

Źródło polskie: Strajk.eu

Bibliografia

1.
<https://www.haaretz.com/israel-news/.premium-israel-told-un-it-was-not-selling-lethal-weapons-to-south-sudan-1.5390399>
2. <https://en.hamushim.com/israels-military-exports/>
3. <https://www.filmweb.pl/film/Hamaabada-2013-753610>
4. <https://www.972mag.com/rwanda-genocide-hutu-israel/>
5.
<https://www.972mag.com/israels-involvement-in-bosnian-genocide-to-remain-under-wraps/>
6.
<https://www.972mag.com/hope-regime-lasts-israels-cozy-ties-brazils-military-dictatorship/>
7. <https://en.hamushim.com/2015-2/>
8. <https://www.isdefexpo.com/>
9.
<https://www.972mag.com/photos-same-tear-gas-used-in-ferguson-and-west-bank/>
10.
<https://www.washingtonpost.com/gdpr-consent/?destination=%2fwp>
-

dyn%2fcontent%2farticle%2f2005%2f06%2f11%2fAR2005061100648.htm
l%3f

11. <https://tv.social.org.il/updates/38336>

12. <https://www.maariv.co.il/news/military/Article-608356>

13. <https://en.hamushim.com/in-security-conference/>

14 .

<https://www.972mag.com/philippines-duterte-israeli-weapons/>

15. <https://tv.social.org.il/en/never-again>

16. <https://www.makorrishon.co.il/news/119287/>